

*PROJECTE LINGÜÍSTIC DEL CENTRE DE
FORMACIÓ D'ADULTS DE TORROELLA DE
MONTGRÍ (PLC)*

(Aprovat per Consell Escolar el 25/05/2021)

1.MARC LEGAL EN EL QUAL S'EMMARCA EL PLC

En primer lloc, des de la Llei 7/1983, de normalització lingüística a Catalunya, s'ha produït un important desplegament normatiu en el camp de la catalanització de l'ensenyament, que ha culminat actualment amb la promulgació de la Llei 1/1998, de política lingüística.

El capítol III de la Llei 1/1998 regula els aspectes referents a l'àmbit de l'ensenyament. D'entre tots, n'hem escollit cinc que ens permeten entendre quines han estat i quines seran les directrius de política lingüística en el món educatiu:

- *El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, en tots els nivells i les modalitats educatius. (art. 20.1)*
- *Els centres d'ensenyament de qualsevol grau han de fer del català el vehicle d'expressió normal en llurs activitats docents i administratives, tant les internes com les externes. (art. 20.2)*
- *El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament no universitari. (art. 21.1)*
- *L'ensenyament del català i del castellà han de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els estudiants, qualsevol que sigui llur llengua habitual, han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final del graduat en ensenyament secundari. (Adaptació art. 21.3)*
- *L'alumnat no ha d'ésser separat en centres, grups classe diferents per raó de la seva llengua habitual. (art. 21.5)*

- *Hom no pot expedir el títol de graduat en educació secundària a cap alumne que no acrediti que té els coneixements de català i de castellà propis d'aquesta etapa. (art. 21.6)*

- *El professorat dels centres docents de Catalunya de qualsevol nivell de l'ensenyament no universitari ha de conèixer les dues llengües oficials i ha d'estar en condicions de poder fer-ne ús en la tasca docent. (art.24.1)*

En segon lloc, simultàniament al procés de normalització lingüística s'ha desenvolupat també un procés d'ajustament del sistema educatiu estatal a la Constitució de 1978. Les fites més significatives d'aquest procés han estat, sens dubte, la promulgació de la Llei Orgànica del Dret a l'Educació (LODE. Llei 8/1985) i la de la Llei Orgànica d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE. Llei 1/1990). Aquestes lleis han possibilitat el desenvolupament de l'autonomia dels centres educatius i l'existència, per tant, dels projectes educatius dels centres.

És, doncs, en la confluència d'aquests dos processos que cal fonamentar el PLC, que podríem caracteritzar com *l'instrument que possibilita que els centres educatius organitzin i gestionin, d'acord amb la normativa vigent, però de manera autònoma, determinats aspectes en referència a l'estat i a l'ús de les llengües al centre (llengua vehicular i llengua d'aprenentatge) i al tractament curricular de les diferents llengües que hi són presents.*

Normativament, l'exponent més clar d'aquesta confluència el constituïrien els diversos decrets que ordenen el sistema educatiu actual segons els quals el català, com a llengua pròpia de Catalunya, també ho és de tots els nivells de l'ensenyament no universitari, i s'haurà d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

Llei 3/1991, de formació d'adults:

La formació per al lleure i la cultura, entesa com una dimensió de la formació d'adults que cerca l'aprofitament amb finalitat formatives, del temps lliure i de desocupació laboral, i l'aprofundiment en els valor cívics, en una participació més plena en la vida social i en el coneixement de la realitat social i cultural de Catalunya dins un procés de recuperació nacional. Aquests tres àmbits incideixen des de camps d'actuació diferents en la formació integral de la persona. (art.1,c)

Promoure el coneixement de la nostra realitat nacional en tots els seus aspectes i, de manera específica, en tot allò que es relacioni amb la llengua i la cultura, i el coneixement de la realitat dels altres pobles de l'Estat i d'Europa. (Art. 2,c)

El Decret 213/2002, d'1 d'agost, pel qual s'estableix l'ordenació curricular de la formació bàsica de les persones adultes, en l'article 5 diu:

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament. S'utilitzarà normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge del cicle de formació instrumental i del cicle d'educació secundària.

Resolució de 25 de juliol de 2004, per la qual es donen instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres i aules de formació de persones adultes depenents del Departament d'Educació, per al curs 2004-2005, en l'apartat 1.2 diu:

La llengua catalana és la llengua d'expressió habitual en els centres i les aules de formació de persones adultes, tant en les activitats internes com en les externes.

Tots els ensenyaments i programes de formació de persones adultes s'impartiran en llengua catalana, amb l'excepció de les llengües castellana i estrangera.

L'article 8.4 del Decret 199/1996 desenvolupa el contingut del PLC enunciat en el Decret 75/1992 en els termes següents :

El projecte lingüístic recull els aspectes relatius a l'ensenyament i a l'ús de les llengües en el centre. En el projecte lingüístic queda definit :

- El tractament de la llengua catalana i, si s'escau, de l'aranès, com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
 - El procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua castellana.
 - Les diferents opcions en referència a les llengües estrangeres.
 - Els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament de les llengües a la realitat sociolingüística del centre globalment i individual.
-
- Pla d'actuació per al foment del català i l'aplicació de la Llei de política lingüística (Llei 1/1998 de 7 de gener). Departament de Benestar i Família. Any 2003.
 - Resolució de 7 de juliol de 2006, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres de formació de persones adultes de titularitat municipal i privats per al curs 2006-2007.
 - Resolució EDU/133/2007, de 23 de gener, per la qual es modifica la Resolució EDU/2898/2006, de 22 d'agost, per la qual es regula, amb caràcter experimental, la formació per a les proves d'accés als cicles formatius de formació professional per al curs 2006-2007.

2- SITUACIÓ LINGÜÍSTICA A CATALUNYA

La llengua pròpia i les altres llengües

La llengua pròpia de Catalunya és el català.

Catalunya té dues llengües oficials, el català i el castellà.

També és oficial a Catalunya l'aranès que és la llengua pròpia de la Val d'Aran.

Llengua i societat

Els ensenyaments de les llengües es fonamenten en els sis nivells comuns de referència proposats pel Consell d'Europa, en el Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües.

Aquests nivells són:

- . A1 inicial (usuari/ària bàsic/a)
- . A2 bàsic (usuari/ària bàsic/a)
- . B1 llindar (usuari/ària independent)
- . B2 avançat (usuari/ària independent)
- . C1 domini avançat efectiu (usuari/ària experimentat)
- . C2 domini (usuari/ària experimentat)

Per altra banda és preocupant en la nostra societat l'analfabetisme funcional.

Segons la UNESCO ho defineix amb els següents termes:

-És analfabeta funcional la persona que no pot emprendre aquelles activitats en què l'alfabetització és necessària per a l'actuació eficaç en el seu grup i comunitat i que li haurien de permetre continuar fent ús de la lectura,

l'escriptura i l'àritmètica al servei del seu propi desenvolupament i el de la comunitat.

-L'alfabetització funcional és disposar de la facultat per a la comunicació, per fer les quatre operacions elementals, per resoldre problemes i per relacionar-se amb altres persones en cadascuna de les àrees següents: l'administració i la justícia, la salut i la seguretat, el coneixement i l'ocupació, l'economia del consumidor i l'aprofitament dels recursos de la humanitat.

Llengua i formació d'adults

La llengua és un dels pilars fonamentals en la formació d'adults.

Relacionant llengua i formació apareix un objectiu fonamental en el nostre centre:

- que els alumnes aconseguixin una competència comunicativa, entenent que les formes lingüístiques i la competència socio-cultural estan estretament lligades i, a través del coneixement de la llengua els alumnes puguin arribar a conèixer certs modes de comportament social dels parlants d'aquesta.

La llengua catalana és matèria de coneixement i estudi obligat dins el currículum de qualssevol dels programes de formació d'adults.

La diversitat de necessitats , així com el fort increment de persones nouvingudes en els centres i aules de formació de persones adultes, comporta adequar l'oferta formativa d'aquests centres i aules en els ensenyaments inicials i bàsics, en especial en l'aprenentatge de la llengua catalana adreçat a persones nouvingudes i en les competències per a la societat de la informació.

La diversitat i la multiculturalitat

Catalunya dins Europa s'enfronta a reptes com:

- . L'acolliment de població immigrada estrangera.
- . La fusió dins el marc multilingüístic i multinacional de la Unió Europea.
- . La generalització en l'ús de les noves tecnologies dins la globalització i mundialització de l'economia i les relacions socials.

Catalunya ha estat històricament un país d'acollida per a les persones nouvingudes.

Actualment, en ple desenvolupament de la societat global, cada vegada arriben més persones d'arreu del món que s'instal·len al nostre país i que tenen com a necessitat urgent i prioritària l'aprenentatge de la llengua i el coneixement de l'entorn social i cultural, a fi de poder participar i integrar-se en la societat d'acollida.

L'acolliment lingüístic per a immigrants estrangers

L'acolliment és el primer contacte que establim amb una persona que ens sol·licita algun servei o una informació determinada. El que cal en primer terme és establir un coneixement mínim de la persona per entendre el que ens està demanant. És possible que ens arribi algú demanant una informació puntual i que nosaltres puguem assessorar-lo sobre les possibilitats formatives del centre, que li podrien donar els elements de coneixement suficients per a poder ser autosuficient en un futur.

L'acolliment inicial és el temps necessari per conèixer l'alumne i, per a què aquest conegui el centre. Es tracta d'un espai d'orientació, de reforç i d'adaptació.

Quan un alumne arriba a l'escola se li fa un acolliment que consisteix en una entrevista en la que, a part de les dades personals, se li pregunta per:

- . llengua materna
- . alfabetització en la llengua materna
- . nivell de comprensió, oral i escrita, de la llengua catalana
- . nivell de comprensió, oral i escrita, de la llengua castellana
- . nivell de comprensió, oral i escrita, d'altres llengües
- . motivació per a assistir al centre i via d'informació.

L'educador/a en aquest temps de dedicació ha de:

- informar i orientar a l'alumne dintre la oferta formativa.
- Avaluar inicialment l'alumne per adreçar-lo a l'oferta més adient al seu nivell i les seves expectatives.

Quan l'alumne ja estigui en el grup assignat caldrà fer-li un seguiment durant algunes sessions per si s'ha de modificar el grup i situar-lo en el més adequat a les seves característiques.

La llengua i la producció cultural

A Catalunya coexisteixen el català i el castellà, per tant la producció cultural és en les dues llengües.

3. ANÀLISI SOCIOLINGÜÍSTICA DEL CENTRE I EL SEU ENTORN

Llengua i ús de l'entorn

Molt sovint es poden obtenir les dades sobre les característiques socioculturals de la població de l'entorn de l'escola (percentatge i origen de població immigrada recent, o antiga, grau d'instrucció, etc.) a través de dades municipals, però la informació dels usos lingüístics habituals d'aquesta població els haurem d'aconseguir mitjançant l'observació de la llengua usada en:

- L'entorn de municipi:

. Comunicacions externes (rètols, cartells generals i de preus de les botigues, anuncis, publicitat, etc.) Llengua catalana

. Actituds lingüístiques (llengua habitual en les relacions socials i comercials, canvi de llengua segons l'interlocutor, etc.) La llengua habitual és la catalana però encara hi ha molta gent que es dirigeix als immigrants en castellà.

- Els actes culturals:

. Tipus d'actes (culturals, tradicionals catalans; lúdics, cívics, etc.): Llengua catalana

. Grau de participació: Sobretot autòctons, turistes i d'immigrants alguns homes i molts infants.

- Els centres de participació i difusió cultural :

. Tipus de centres (cívics, associació de veïns, esplais, parròquies, centres de normalització lingüística, etc.): Llengua catalana

. Grau de participació: Força baixa

- Els centres d'ensenyament:

. Tipus de centres (reglats, artístics, idiomes, etc.): Llengua catalana

. Importància i influx en el municipi. Els que influeixen més són els CEIP i el CFA pel que fa a la llengua.

La llengua vehicular del centre és la catalana.

Les classes de llengua, catalana, castellana o estrangera s'hauran de fer en la mateixa llengua que s'estigui impartint.

La convivència del català i l'espanyol en el centre ha d'ésser exemple de què la llengua pròpia i natural de Catalunya, el català, no visqui en diglòssia respecte l'espanyol.

Els continguts essencials de l'aprenentatge del català, el castellà i la llengua estrangera han d'intervenir de forma eficaç i coordinada en l'assentament del que valorem com a essencial i bàsic de les llengües del currículum.

Competència lingüística dels alumnes.

. Llengua familiar de l'alumnat

Els alumnes del centre són de diferents procedències per tant parlen diferents llengües. Per ordre majoritari són: àrab, bereber, fula, mandinga, català, castellà, anglès, francès, alemany, rus, rumanès i polac.

. Hores lectives en llengua catalana:

Totes menys la de castellà, anglès i francès

. Tractament curricular de les llengües:

. Llengua de referència en llengües estrangeres : Llengua catalana

Competència, ús i model de llengua dels professors.

La llengua vehicular i de treball dels professors en el centre és la catalana.

L'actitud del mestre és el primer referent per a un aprenentatge científicament correcte de les llengües, i per a la normalització lingüística del català en el centre.

Per a l'alumnat el paper de model lingüístic del personal docent serà decisiu, així com la interacció i la socialització dels aprenentatges amb les altres noves persones parlants.

L'actitud del claustre de professors és clau per coordinar una estratègia eficaç i encarrilar una correcta aplicació del projecte lingüístic i de la normalització del català.

Els docents són els primers responsables de fer realitat el projecte lingüístic. Les classes orals de qualsevol llengua han d'ésser el fonamental en què es basi la tasca didàctica dels mestres d'idiomes i caldrà que s'adeqüin a totes les exigències del programa des de l'inici del curs.

Pel que fa al català, caldrà tenir-lo en compte per a tot tipus de comunicació oral i escrita, i sobretot, com a llengua d'ús habitual en la interrelació mestre-

alumnes i entre el professorat, a fi que els alumnes associïn funcionalitat a l'ús que se'n faci.

L'aprenentatge del català ha de completar-se, lògicament, amb el fet que totes les activitats programades extraescolarment siguin prioritàriament en català: música, teatre, conferències, visites guiades, sortides...

4- FINALITATS LINGÜÍSTIQUES DEL CENTRE

El CFA, a través del projecte lingüístic, ha de ser un espai d'aprenentatge de la llengua catalana, d'immersió lingüística en el seu ús social i d'inclusió en l'entorn més proper, així com en la realitat nacional de Catalunya.

Les noves persones usuàries de la llengua han de poder participar i interactuar activament en els processos d'ensenyament-aprenentatge per a resoldre les necessitats comunicatives reals i consolidar progressivament les competències lingüístiques en la nova llengua.

5- ELS ENFOCAMENTS METODOLÒGICS I DIDÀCTICS

- Com ensenyar llengua

L'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana i castellana per a les persones adultes novingudes s'ha de planificar segons els criteris de

l'ensenyament de segones llengües, que parteixen d'un enfocament comunicatiu.

Les noves persones usuàries de la llengua han de poder participar i interactuar activament en els processos d'ensenyament–aprenentatge per a resoldre les necessitats comunicatives reals i consolidar progressivament les competències lingüístiques en la nova llengua.

Segons la psicopedagogia de les persones adultes, a l'hora d'establir la programació seqüenciada per unitats didàctiques amb les activitats d'aprenentatge i d'avaluació, en el segon i tercer nivells de concreció del currículum, cal tenir presents els coneixements previs i els nivells de competència de les persones participants.

Per tal de desenvolupar una competència comunicativa contextualitzada en l'entorn més proper i amb un grau d'autonomia progressiu per part de l'aprenent i l'aprenenta, la resolució per tasques facilitarà la superació de les dificultats cognitives i lingüístiques del procés d'aprenentatge.

La coordinació i la planificació en la programació de les diferents llengües d'ensenyament al centre esdevé fonamental per a establir els mateixos criteris metodològics.

La integració dels participants en l'oferta d'activitats educatives i culturals complementàries que desenvolupa el centre és necessària i addicional al procés d'aprenentatge, especialment pel que fa a l'ús de la llengua catalana.

- L'alfabetització

L'alfabetització a l'escola d'adults es fa en català.

- Ensenyament de les llengües per a estrangers

La persona adulta aprèn una segona o tercera llengua a partir dels recursos que coneix i, d'aquesta manera, estableix paral·lelismes que l'ajuden en el procés d'aprenentatge d'una altra llengua. D'altra banda, la persona adulta que inicia l'aprenentatge d'una llengua estrangera mostra un alt grau de motivació que sovint compensa les dificultats en la capacitat de comprensió auditiva i la imitació dels sons, el ritme i la entonació de la nova llengua.

La introducció d'una llengua estrangera per a l'alumnat adult ha de repercutir en la millora de la seva capacitat comunicativa.

En l'ensenyament-aprenentatge d'una llengua, els continguts són sempre acumulatius i, per tant, els continguts del primer nivell s'amplien en el segon nivell i així successivament.

L'edat d'inici de l'aprenentatge d'una llengua estrangera és un element a tenir en compte:

si bé és cert que en edats primerenques existeix més facilitat des del punt de vista fonètic (pronunciació de nous sons, entonació, ritme, i altres), s'ha de destacar que, en general, l'alumnat adult dedica molt de temps al treball individual i aquest fet l'ajuda a aprendre més de pressa.

Aquest currículum s'ha elaborat dins el marc de la teoria sociocultural, la qual afegeix a les teories constructivistes la interacció, com a element fonamental per a la formació en llengües. Saber una llengua va més enllà de dominar sons, gramàtica i vocabulari i tenir la capacitat de comunicar-se en aquell idioma; els i les aprenents han de saber com processar tota la informació i utilitzar-la de la millor manera per a cada situació.

L'enfocament metodològic ha de ser comunicatiu i ha de preveure, òbviament, els diferents perfils d'aprenentatge de l'alumnat. Amb tot, el Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües estableix les bases teòriques i facilita eines metodològiques necessàries per tal de completar les mancances del mètode anomenat comunicatiu. Amb aquesta finalitat, enuncia una proposta metodològica coherent i adopta un enfocament orientat a l'acció. Els qui usen i aprenen llengües es consideren "agents socials", és a dir, "membres d'una societat que tenen unes tasques a accomplir en unes circumstàncies i en un entorn determinats, i en un camp d'acció concret". Per tant, l'ensenyament/aprenentatge de la llengua s'ha de basar en tasques. Aquesta perspectiva té en compte totes les capacitats, coneixements i necessitats de les persones usuàries/aprenents. Les persones adultes posseeixen competències generals de coneixements i habilitats que s'han de tenir en compte i caldrà saber treure'n profit per tal d'assolir les competències lingüístiques comunicatives de la llengua estrangera que han decidit aprendre.

L'adquisició i el domini de la pronunciació s'ha de plantejar, en principi, com un objectiu mínim d'intel·ligibilitat, és a dir, aquella que permet entendre a l'alumne/a adult/a sense dificultat en situacions comunicatives senzilles.

Això implica que el nivell comunicatiu ha d'estar per sobre, en aquest cas, del nivell lingüístic. Malgrat que l'aprenentatge de la fonètica apareix com un escull important per a la persona adulta, cal que el professorat i l'alumnat es recolzi, de bon principi, en la llengua oral i no pas, com de vegades succeeix, en la llengua escrita.

Una bona competència comunicativa aplega no solament els aspectes sintàctics, morfològics i lèxics de la llengua, sinó també el domini mínim dels aspectes fonètics i prosòdics.

Cal diversificar els elements de comunicació oral entre professorat i alumnat mitjançant:

-La pluralitat de tècniques i modalitats de treball oral (treball cooperatiu, treball en petit grup, treball individual mitjançant exposicions, treball en gran grup mitjançant debats, treball autònom mitjançant audicions i gravacions de les produccions pròpies, i altres).

-La interacció i l'ús de la llengua estrangera (sobretot per part del professorat) dins l'aula, atès que aquesta és un context real i autèntic que ofereix moltes possibilitats d'usar la llengua per a moltes relacions socials i situacions de comunicació interpersonal que no formen part directa de la planificació didàctica. L'alumnat acceptarà ben aviat la llengua estrangera com a eina de comunicació natural i anirà superant actituds d'inhibició habituals en les persones adultes que s'inicien en l'aprenentatge d'una llengua estrangera.

-L'ús de materials diversos en suports variats: documents orals, audiovisuals, tant a partir de l'ús de documents autèntics (ús didàctic dels mitjans de comunicació) com de materials didàctics especialment dissenyats per al nivell bàsic, i altres.

Les necessitats formatives dels alumnes estrangers són:

a- La comunicació

- conèixer la llengua pròpia de Catalunya i fomentar-ne l'ús social.
- Conèixer la llengua oficial a tot l'Estat Espanyol.
- El llenguatge no verbal, codis de circulació, senyalització viària, etc.
- La utilització bàsica de les noves tecnologies aplicades a la vida quotidiana.

b- Els recursos i els serveis

- Els drets i deures més elementals del ciutadà.
- L'administració més propera al ciutadà.
- La comprensió i tramitació de la documentació administrativa bàsica.
- Els recursos i serveis socials, culturals i formatius més a l'abast.

c- L'orientació social i ocupacional

- Característiques socials i culturals del municipi i de Catalunya.
- El teixit sociocultural i associatiu.
- L'accés al món del treball i l'orientació i formació ocupacional.

d- El medi geogràfic

- L'organització política del territori.
- Vies de comunicació
- Els elements bàsics del relleu i la climatologia.

- *Llengua i noves tecnologies*

Les TIC han transformat la societat, i els canvis que han provocat afecten l'àmbit del treball, de les relacions socials i sobretot també de l'aprenentatge i el coneixement.

La interacció ens ajuda a aprendre, ja que l'aprenentatge d'una llengua és un acte comunicatiu. Compartir els propis coneixements amb els altres ens ajudarà en la construcció de coneixement nou. L'ús de l'ordinador i les TIC afavoreix un aprenentatge efectiu de la llengua perquè l'aprenent es troba exposat a un entorn molt ric en informació i interaccions, en el qual es veu immers.

Per l'aprenentatge de la llengua es poden aplicar noves tecnologies que es poden trobar a través de les pàgines web. Per exemple a <http://www6.gencat.net/llengcat/> trobem la *Web de llengua catalana* on s'hi troba molta informació sobre la llengua catalana i el seu aprenentatge. Concretament a l'apartat *Tecnologies de la llengua* s'hi troba:

- Traducció automàtica.

- Verificadors ortogràfics i correctors gramaticals.
- Reconeixement i síntesi de parla.
- Traducció assistida per ordinador.

Un dels objectius de l'educació permanent és la preparació transprofessional de les persones adultes. La societat actual demana nous perfils de professionals capaços d'afrontar el repte que suposa l'ús i el coneixement de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) en el món del treball, capaços, a més, d'aprendre a saber utilitzar la informació i d'aprendre a treballar en el nou entorn.

6- LA PROGRAMACIÓ

Objectius i continguts per àrea, nivell i programa

Els ensenyaments inicials i bàsics de llengua tenen com a objectiu que les persones destinatàries n'adquireixin el grau de competència mínima per a desenvolupar-se en la societat actual en les àrees de llengua catalana, llengua castellana i llengua estrangera (anglès i francès a nivell inicial)

Per tal de donar coherència als ensenyaments inicials i bàsics i de les competències per a la societat de la informació, s'estableixen les finalitats, els objectius i els continguts, segons els criteris proposats a partir de les fonts del currículum: sociològica, psicològica, epistemològica i pedagògica, en l'ordenació curricular de la formació bàsica de les persones adultes, establerta en el Decret 213/2002, d'1 d'agost.

De cada curs s'estableixen la durada, els objectius generals, els objectius terminals i els continguts, tot diferenciant-ne els conceptuals, els procedimentals i els actitudinals.

-(Hem volgut posar la classificació de l'ensenyament d'informàtica per no separar-ho del bloc d'ensenyaments inicials i bàsics i del bloc de les competències per a la societat de la informació, tot i que no s'especifiquen en aquest projecte lingüístic els seus continguts i objectius)

1. El bloc d'ensenyaments inicials i bàsics de l'educació de persones adultes es compon dels ensenyaments següents:

1.1 Ensenyament: **Llengua catalana.**

Aquesta matèria s'estructura en:

Curs de nivell inicial (acolliment lingüístic)

Curs de nivell bàsic

Curs de nivell llindar

1.2 Ensenyament: **Llengua castellana.**

Aquesta matèria s'estructura en:

Curs de nivell inicial

Curs de nivell bàsic

1.3 Ensenyament: **Llengua estrangera.**

Aquesta matèria s'estructura en:

Curs de llengua anglesa de nivell inicial

Curs de llengua francesa de nivell inicial

1.4 Ensenyament: **Informàtica.**

Aquesta matèria s'estructura en:

Curs de nivell inicial I

Curs de nivell inicial II

2. **Els objectius i continguts** dels cursos dels ensenyaments inicials i bàsics de l'educació de persones adultes es detallen en l'annex 1.

3. **El bloc de les competències per a la societat de la informació de l'educació de persones adultes** es compon dels ensenyaments següents:

3.1 Ensenyament: **Llengua estrangera.**

Aquesta matèria s'estructura en:

Curs de llengua anglesa de nivell funcional.

3.2 Ensenyament: **Informàtica.**

Aquesta matèria s'estructura en:

Curs de nivell d'usuari/ària I (Preliminar)

Curs de nivell d'usuari/ària II (Informàtica inicial)

4. Els objectius i els continguts dels cursos dels ensenyaments per a la societat de la informació de l'educació de persones adultes es detallen en l'annex 2.

Annex 1

Bloc d'ensenyaments inicial i bàsics

1. Llengua catalana i llengua castellana.

Catalunya ha estat històricament un país d'acollida per a les persones nouvingudes.

Actualment, en ple desenvolupament de la societat global, cada vegada arriben més persones d'arreu del món que s'instal·len al nostre país i que tenen com a necessitat urgent i prioritària l'aprenentatge de la llengua i el coneixement de l'entorn social i cultural, a fi de poder participar i integrar-se en la societat d'acollida.

El CFA desenvolupa múltiples experiències d'acolliment lingüístic i d'ensenyament de les llengües, tant per a persones adultes nouvingudes com per a ciutadans del país. El centre mitjançant la seva oferta educativa, té un paper clau en la normalització de l'ús social de la llengua catalana i de la llengua castellana, així com en la integració i la cohesió social.

Per a l'alumnat d'aquests cursos, el paper de model lingüístic del personal docent serà decisiu, així com la interacció i la socialització dels aprenentatges amb les altres noves persones parlants.

La coordinació i la planificació en la programació de les diferents llengües d'ensenyament al centre esdevé fonamental per a establir els mateixos criteris metodològics.

La integració dels participants en l'oferta d'activitats educatives i culturals complementàries que desenvolupa el centre és necessària i addicional al procés d'aprenentatge, especialment pel que fa a l'ús de la llengua catalana.

El centre de formació de persones adultes, a través del seu projecte lingüístic, ha de ser un espai d'aprenentatge de la llengua catalana, d'immersió lingüística en el seu ús social i d'inclusió en l'entorn més proper, així com en la realitat nacional de Catalunya.

L'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana i de la llengua castellana per a les persones adultes nouvingudes s'ha de planificar segons els criteris de l'ensenyament de segones llengües, que parteixen d'un enfocament comunicatiu.

Les noves persones usuàries de la llengua han de poder participar i interactuar activament en els processos d'ensenyament-aprenentatge per a resoldre les necessitats comunicatives reals i consolidar progressivament les competències lingüístiques en la nova llengua.

Segons la psicopedagogia de les persones adultes, a l'hora d'establir en cada centre la programació seqüenciada per unitats didàctiques amb les activitats d'aprenentatge i d'avaluació, en el segon i el tercer nivells de concreció d'aquest currículum, cal tenir presents els coneixements previs i els nivells de competència de les persones participants.

Per tal de desenvolupar una competència comunicativa contextualitzada en l'entorn més proper i amb un grau d'autonomia progressiu per part de l'aprenent i l'aprenenta, la resolució per tasques facilitarà la superació de les dificultats cognitives i lingüístiques del procés d'aprenentatge.

1.1 Curs de nivell inicial (d'acolliment lingüístic) de llengua catalana i curs de nivell inicial de llengua castellana.

a) *Presentació*

Les persones destinatàries d'aquest curs són persones adultes d'edats diferents i de procedència lingüística i cultural diversa, amb un bagatge de coneixements educatius i de nivell cultural heterogeni. L'alumnat del nivell inicial o d'acolliment lingüístic són persones nouvingudes al nostre país sense cap coneixement ni competència de les habilitats bàsiques en les llengües oficials de Catalunya (competències receptives i productives), així com sense cap o amb molt poc coneixement sobre la realitat social i cultural de l'entorn de la societat d'acollida. Poden ser també persones que necessiten iniciar un procés formatiu de manera urgent i prioritària per a adquirir la capacitat de comunicació de subsistència amb vista a poder incorporar-se en el nou teixit social.

Les persones que inicien l'aprenentatge necessitaran l'adquisició sistematitzada i concretada d'un vocabulari i d'uns exponents lingüístics elementals per tal de presentar-se i poder obtenir un mínim d'informació per a ubicar-se en el nou entorn, amb l'acompanyament i assessorament dels nous interlocutors dins el curs.

A fi d'evitar repeticions innecessàries, la relació dels objectius i els continguts s'ha fet de manera comuna per a aquestes llengües; per tant, caldrà treballar a l'aula l'especificitat per a cadascuna de les llengües.

b) *Durada*: cadascun dels cursos dura 60 hores.

c) *La finalitat* d'aquest curs és acollir les persones adultes nouvingudes que no tenen cap competència lingüística comunicativa en les llengües oficials a Catalunya.

d) *Objectius generals*

En aquest nivell, l'alumnat haurà de desenvolupar les competències comunicatives, especialment la comprensió i l'expressió orals, per tal de donar resposta a les necessitats més immediates de comunicació, relacionades amb la vida quotidiana i amb l'àmbit laboral.

En acabar el curs de nivell inicial, la persona adulta nouvinguda ha de ser capaç de:

1. Comprendre globalment el que es diu en una situació de comunicació habitual en el seu entorn.
2. Comprendre els rètols i les indicacions escrites més usuals en el seu entorn municipal.
3. Produir frases memoritzades: salutació, comiat, demanda, expressió de necessitats.
4. Utilitzar algunes estratègies, verbals i no verbals, per a actuar en situacions poc previsibles.
5. Reproduir paraules escrites necessàries per a atendre una necessitat personal.
6. Fomentar l'autonomia de l'alumne dins l'aula i en el seu entorn més proper.
7. Conèixer les institucions i organismes públics que tenen al seu abast per solucionar les seves situacions de legalitat, habitatge, escolarització dels fills, salut i cerca de feina.

e) Objectius terminals

En acabar el curs, la persona adulta nouvinguda haurà de demostrar un grau de competència segons els objectius terminals següents:

1. Iniciar-se en la llengua oral utilitzant les funcions lingüístiques bàsiques per tal de satisfer les primeres necessitats comunicatives de presentació i d'identificació personal i interactuar en aquelles situacions quotidianes més immediates, amb un llenguatge de subsistència.
2. Identificar i adquirir el lèxic i els exponents lingüístics més elementals de la comunicació oral.
3. Demanar i donar informació sobre ella mateixa, sobre la gent que coneix i les seves pertinences.
4. Interpretar instruccions i ordres orals molt senzilles relacionades amb les necessitats més immediates de la vida personal, laboral i social.
5. Plantejar i respondre preguntes senzilles sobre temes familiars o del seu entorn social.
6. Entendre símbols quotidians relacionats amb el seu entorn més immediat: plànols, horaris i anuncis orals i visuals.
7. Cooperar amb els companys de classe en la creació de situacions comunicatives.
8. Acceptar les llengües oficials a Catalunya com a noves llengües en les pròpies situacions comunicatives.

f) Continguts procedimentals

1. Comprensió de missatges orals senzills amb estructures comunicatives mínimes i dirigides.
2. Utilització conscient de mecanismes d'aprenentatge com l'associació i les habilitats memorístiques.
3. Reconeixement dels elements en una situació comunicativa (emissor, receptor i missatge) segons l'entorn on es dona.
4. Discriminació i producció dels sons vocàlics i consonàntics de l'alfabet.
5. Producció de missatges orals senzills amb estructures comunicatives mínimes i dirigides.
6. Assimilació i reproducció del vocabulari bàsic dels temes treballats.
7. Producció de preguntes i respostes orals per demostrar la comprensió d'una situació concreta.
8. Visualització de la grafia de mots usuals.
9. Reconeixement de missatges mitjançant les imatges i els signes iconogràfics més usuals de l'entorn immediat.
10. Identificació i ús dels elements no lingüístics.

g) Continguts conceptuals

1. Funcions comunicatives bàsiques i lèxic

La salutació

La presentació (els noms propis)

La identificació personal i de tercers (l'adreça,

l'estat civil, l'ocupació, l'edat)

L'emissió i recepció d'informació sobre:

La nacionalitat (països, nacionalitats i estats)

la família (membres familiars i parentesc)

l'entorn (el centre i la llar amb el mobiliari i els estris corresponents, el barri, la localitat)

Les activitats quotidianes (l'hora, els àpats, els aliments i les begudes, les parts del dia, els dies de la setmana, els mesos i l'any)

Els transports

Els serveis

La feina

2. Fonètica i ortografia

-El sistema alfabètic. Les lletres i els signes gràfics (els accents, els signes de puntuació, l'ús de les majúscules).

-Sons vocàlics i consonàntics. La correspondència so-grafia.

3. Morfologia

Les funcions gramaticals següents, necessàries per a treballar les funcions comunicatives bàsiques i el lèxic detallats en l'apartat b.1:

Noms

Adjectius

Articles personals

Demonstratius

Interrogatius

Numerals i ordinals

Pronoms

Possessius

Verbs

Perífrasi estar+gerundi i d'obligació

Temporals

Expressions de lloc

4. Sintaxi

Les paraules i les oracions (subjecte, verb i complements)

5. Llengua i societat

-Mostrar la diversitat lingüística i fomentar actituds de respecte i de defensa envers les llengües com a vehicles de comunicació i expressió social de les persones i dels pobles.

-Conèixer la realitat lingüística de la llengua catalana en el seu territori.

-Les llengües oficials a l'Estat espanyol .

-Aspectes socioculturals de la vida quotidiana a Catalunya (programa de nivell inicial).

h) Continguts actitudinals

1. Participació en activitats orals.
2. Interès per participar en diferents situacions comunicatives i fer-se entendre.
3. Promoció de l'intercanvi de coneixements i experiències culturals dels diversos participants.
4. Interès i respecte pel treball propi, pel d'altres companys i pel del professor/a.
5. Confiança en la capacitat de millora i de treball.
6. Informació sobre la diversitat lingüística i foment d'actituds de respecte i de defensa envers les llengües com a vehicles de comunicació i expressió social de les persones i dels pobles.

1.2 Curs de nivell bàsic de llengua catalana i curs de nivell bàsic de llengua castellana

a) Presentació

Les persones participants, quan assoleixin el nivell de competència fixat en els objectius del curs de nivell inicial, d'acolliment lingüístic, podran incorporar-se

en el curs bàsic, sempre que siguin persones alfabetitzades i amb capacitat de reconèixer la grafia d'una llengua romànica. En els casos de persones no alfabetitzades s'hauran d'incorporar en el primer nivell del cicle instrumental de la formació bàsica de persones adultes.

Els participants o aprenents del nivell A2, equivalent al curs bàsic, són persones nouvingudes amb un mínim de coneixements orals per a identificar-se i poder sol·licitar informació bàsica per tal de satisfer les necessitats més immediates de comunicació social.

Igual que els destinataris del curs d'acolliment lingüístic, la seva procedència lingüística i cultural i el seu nivell de formació és divers i heterogeni.

En aquest curs s'ha de desenvolupar l'aprenentatge de les habilitats de comprensió i producció orals bàsiques i l'aprenentatge orientat i assistit de les habilitats de la llengua escrita.

Igual que el curs de nivell inicial, d'acolliment lingüístic, la relació dels objectius i els continguts s'ha fet de manera comuna per a les llengües; per tant, caldrà treballar-ne a l'aula l'especificitat per a cadascuna de les llengües.

b) *Durada*: cadascun dels cursos dura 120 hores.

c) *La finalitat* d'aquest curs és acollir les persones nouvingudes amb un nivell mínim de competències lingüístiques segons les habilitats de comprensió i expressió orals en llengua catalana o llengua castellana.

d) *Objectius generals*

En aquest nivell l'alumnat haurà de desenvolupar les competències comunicatives, especialment la comprensió i l'expressió orals, per tal de donar resposta a les necessitats més immediates de comunicació, relacionades amb la vida quotidiana i amb l'àmbit laboral.

En acabar el curs de nivell bàsic, la persona adulta nouvinguda ha de ser capaç de:

1. Comprendre les frases i les expressions més usuals en relació amb les necessitats comunicatives bàsiques (informacions personals, familiars, sobre compres, context social proper i ocupació).
2. Comunicar-se en situacions quotidianes senzilles, que comportin un intercanvi directe d'informació, sobre temes familiars i habituals.
3. Descriure, de manera senzilla, experiències, aspectes del propi bagatge cultural i de l'entorn immediat, en relació amb les seves necessitats.
4. Utilitzar les estructures lingüístiques i el vocabulari bàsics que aconsegueixin les funcions lingüístiques fonamentals (agrair, saludar i demanar).
5. Incorporar les habilitats estratègiques de compensació que permeten suplir les limitacions que l'aprenent té en la nova llengua, tot fent actuar l'interlocutor com a element reparador del discurs.
6. Conèixer aspectes de la societat i la cultura catalanes, principalment pel que fa al comportament comunicatiu dels parlants.
7. Fomentar l'actitud de respecte envers l'origen lingüístic i cultural dels participants.

8. Conèixer els recursos tecnològics com a mitjà per a comunicar-se i buscar informació.

e) Objectius terminals

En acabar el curs, la persona adulta nouvinguda haurà de demostrar l'assoliment dels objectius següents:

1. Entendre globalment i en detall textos orals i converses, en varietat estàndard, sobre qualsevol tema d'interès general i entendre el més essencial d'informacions generals emeses pels mitjans de comunicació.

2. Comprendre globalment i en detall textos escrits sobre temes d'interès general, redactats en llengua estàndard o en la varietat dialectal pròpia del seu entorn, i comprendre el contingut rellevant i més essencial de la premsa escrita.

3. Conèixer diferents tipus de diccionaris.

4. Utilitzar les funcions lingüístiques i el vocabulari bàsics per tal de resoldre les primeres necessitats comunicatives i poder interactuar en aquelles situacions quotidianes més immediates.

5. Demanar i donar informació sobre ella mateixa, les altres persones i les seves pertinences.

6. Plantejar i respondre preguntes senzilles sobre temes familiars o del seu entorn social.

7. Expressar oralment instruccions i ordres relacionades amb necessitats de la vida personal, laboral i social.

8. Intercanviar informació sobre fets i esdeveniments de temes d'interès general o del seu interès professional en present, passat o futur, fent comparacions i expressant preferències.

9. Iniciar-se en la lectura en veu alta de textos curts.

10. Escriure textos breus en varietat estàndard relacionats amb les necessitats de la vida personal, laboral i social.

f) Continguts procedimentals

1. Comprensió global de missatges orals diversos: conversa, exposicions i instruccions per a realitzar tasques diverses.

2. Utilització conscient de mecanismes d'aprenentatge com l'associació i les habilitats memorístiques.

3. Reconeixement dels elements en una situació comunicativa segons l'entorn on es dona. (emissor, receptor, missatge i context).

4. Producció de missatges orals diversos (conversa, exposició i descripció) adequats al nivell.

5. Fixació i reproducció del vocabulari bàsic.

6. Producció de respostes orals per demostrar la comprensió d'una situació concreta.

7. Reconeixement dels sons i les grafies segons l'alfabet català i dels mots més usuals.

8. Identificació de la idea o les idees principals d'un paràgraf o d'un text senzill.
9. Comprensió global d'un text senzill de temes quotidians.
10. Omplir impresos d'ús habitual: xecs, enquestes, padró, instàncies, girs i altres.
11. Redacció de textos de caràcter formal: instruccions, descripció, notes, cartes, impresos d'inscripció, sol·licituds, missatges de mòbil i de correu electrònic.

g) Continguts conceptuals

1. Funcions comunicatives bàsiques i lèxic.

D'acord amb els continguts proposats en el programa de la Secretaria de Política Lingüística corresponents al nivell bàsic, amb les adaptacions oportunes per a la llengua castellana.

2. Fonètica i ortografia

-El sistema alfabètic. Les lletres i els signes gràfics (els accents, els signes de puntuació, l'ús de les majúscules).

-Sons vocàlics i consonàntics. La correspondència so-grafia.

-L'ortografia natural.

-Elisions i enllaços fònics, emmudiments, sonoritzacions i ensordiments.

-Dicció i ritme de la frase, entonació i llenguatge no verbal.

3. Morfologia

D'acord amb els continguts proposats en el programa de la Secretaria de Política Lingüística adequats al nivell bàsic, amb les adaptacions oportunes per a la llengua castellana.

4. Sintaxi

-Les paraules i les oracions (subjecte, verb i complements)

-Les oracions simples (declaratives, interrogatives, imperatives i exclamatives) i les oracions coordinades

5. Llengua i societat

-El domini lingüístic del català i de l'aranès

-Les llengües oficials a l'Estat espanyol

h) *Continguts actitudinals*

1. Participació en activitats orals.

2. Interès per participar en diferents situacions comunicatives i fer-se entendre.

3. Respecte pel torn de paraula i les opinions d'altres.

4. Interès i respecte pel treball propi, el dels altres companys/es i el del professorat.

5. Confiança en la capacitat de millora i de treball.

6. Valoració de l'ús de les TIC com a mitjà d'aprenentatge i de comunicació.

1.3 Curs de nivell llindar de llengua catalana

a) *Presentació*

Els participants o aprenents del nivell B1, equivalent al curs, són persones nouvingudes que poden comprendre frases i expressions utilitzades habitualment i relacionades amb temes d'importància immediata i que poden comunicar-se en situacions senzilles que exigeixin un intercanvi simple i directe d'informació sobre temes familiars i habituals.

Igual que els destinataris dels cursos d'acolliment lingüístic i bàsic, la seva procedència lingüística i cultural i el seu nivell de formació és divers i heterogeni.

En aquest curs s'ha de desenvolupar l'aprenentatge de les habilitats de comprensió i producció orals i escrites per a fer front a la major part de situacions lingüístiques que es poden presentar a la persona nouvinguda en situacions quotidianes.

b) *Durada*: 120 hores

c) *La finalitat* d'aquest curs és aconseguir que les persones adultes nouvingudes desenvolupin les capacitats següents: la capacitat de mantenir la interacció i poder comunicar el que hom vol en una varietat de contextos i la capacitat d'enfrontar-se de manera flexible als problemes de la vida diària.

d) *Objectius generals*

En aquest nivell l'alumnat haurà de consolidar les habilitats orals i desenvolupar les escrites per tal de poder ampliar el seu camp d'acció en català amb un llenguatge que s'adapti a la situació comunicativa.

En acabar el curs de nivell llindar, la persona adulta nouvinguda ha de ser capaç de:

1. Comprendre les idees principals d'una informació que estigui relacionada amb situacions de la vida diària i que s'hagi donat clarament.
2. Mantenir la interacció i comunicar-se amb altres persones en diferents contextos relacionats amb situacions de la vida diària.
3. Produir un discurs oral senzill i coherent sobre temes relacionats amb situacions properes de la vida diària que siguin del seu interès.
4. Descriure fets, experiències, somnis, desitjos i propòsits.
5. Argumentar de manera breu les pròpies opinions.
6. Redactar textos senzills i coherents sobre temes relacionats amb situacions properes de la vida diària que siguin del seu interès.
7. Adquirir el vocabulari i les estructures lingüístiques que li permetin desenvolupar-se en els nous contextos d'ús de la llengua a què es va obrint.
8. Incorporar habilitats estratègiques que li permetin desenvolupar una certa autonomia comunicativa.
9. Ampliar el coneixement que té de la cultura catalana.

10. Usar amb normalitat els recursos tecnològics com a mitjà per a comunicar-se i cercar informació.

e) Objectius terminals

En acabar el curs, la persona adulta nouvinguda haurà de demostrar l'assoliment dels objectius següents:

1. Entendre l'opinió o el punt de vista (implícit o explícit) expressat per algú en intervencions en un debat, en una taula rodona o en una entrevista realitzats tant directament en un lloc públic com en els mitjans de comunicació, copsar matisos de significat o d'opinió.

2. Entendre de manera global converses en altres varietats geogràfiques o socials.

3. Comprendre textos de divulgació: articles de la premsa diària, crítiques d'espectacles i cartes que expressen opinions personals.

4. Exercitar-se en l'ús de diccionaris bilingües per tal de trobar el significat més adequat a paraules o expressions desconegudes.

5. Exposar públicament els seus coneixements i les seves opinions sobre temes d'interès general en contextos coneguts.

6. Participar a l'aula en debats i taules rodones que portin l'alumne/a a expressar opinions sobre temes culturals.

7. Llegir en veu alta textos literaris amb correcció prosòdica i fonètica suficients, de manera que l'auditori pugui copsar el valor expressiu dels textos.

8. Suplir, en un moment donat, les limitacions lingüístiques mitjançant estratègies que permetin vorejar les pròpies llacunes: parafrasejar, usar sinònims.

9. Escriure els textos següents: notes, cartells, petits anuncis, correspondència privada, documents adreçats a institucions públiques (sol·licitud i reclamació), informes breus, actes, resums i apunts sobre una exposició senzilla.

10. Conèixer aquells aspectes de la normativa ortogràfica i gramatical imprescindibles per a l'elaboració dels textos a què hem fet referència en l'objectiu anterior.

f). Continguts procedimentals

1. Comprensió de converses i textos descriptius i narratius orals i escrits en què s'usin estructures comunicatives de la llengua adequades al nivell.

2. Producció de converses i textos descriptius i narratius orals i escrits amb estructures comunicatives adequades al nivell.

3. Pràctica de funcions comunicatives d'expressió d'actituds emocionals.

4. Pràctica del vocabulari corresponent al nivell llindar

5. Utilització conscient d'estratègies d'encobriment de les pròpies mancances lingüístiques com ara la paràfrasi i la utilització de sinònims.

6. Recerca d'informació en suports tradicionals i mitjançant les TIC.

7. Incorporació d'habilitats d'autoregulació del propi procés d'aprenentatge.

8. Utilització de diferents tipus d'oracions (copulatives, declaratives, imperatives i exhortatives) adequades als textos que es treballen en el nivell llindar. (descriptiu, narratiu, instructiu, expositiu i argumentatiu).

9. Utilització de recursos no verbals i entonació adequada de les frases.

10. Ús dels diferents tipus de diccionaris.

g) Continguts conceptuals

1. Funcions generals de la llengua i lèxic

D'acord amb els continguts proposats en el programa de la Secretaria de Política Lingüística corresponents al nivell elemental.

2. Fonètica i ortografia

-Repàs del vocalisme. La vocal neutra i la o àtona. Fenòmens d'alternança vocàlica.

-Sons consonàntics (seqüències: oclusives-velars-fricatives; consonants a final de mot).

-Elisions i enllaços fònics.

-Ortografia bàsica.

3. Morfologia

D'acord amb els continguts proposats en el programa de la Secretaria de Política Lingüística corresponents al nivell elemental.

4. Sintaxi

- Frases simples (declaratives, exclamatives i interrogatives)

- Repàs de les oracions coordinades

- Les oracions juxtaposades, les subordinades substantives i adjectives

5. Llengua i societat

- La situació sociolingüística a Catalunya.

- La realitat lingüística de l'Estat Espanyol i d'Europa.

h) Continguts actitudinals

1. Esforç per aconseguir un cert grau de correcció lingüística en la comunicació amb altres persones.

2. Interès per participar en diferents situacions comunicatives i per millorar-ne l'eficàcia.

3. Respecte per les idees dels altres.

4. Interès i respecte pel desenvolupament de les habilitats comunicatives pròpies, per les dels altres companys/es i per les del professor/a.

5. Confiança en la capacitat de millora i de treball.
6. Foment de la lectura de textos adequats al nivell.
7. Valoració de la riquesa que aporta la diversitat lingüística.
8. Interès per a la utilització de les TIC com a mitjà d'aprenentatge i comunicació.

2. Llengua estrangera

La societat actual subratlla la importància de l'aprenentatge de les llengües estrangeres en el desenvolupament personal i laboral de la persona adulta, ja que:

- Fomenta i augmenta la mobilitat laboral.
- Facilita la comprensió entre parlants de diferents llengües.
- Facilita l'accés als mitjans de comunicació i a les noves tecnologies.
- Ajuda a comprendre millor la manera de viure d'altres pobles.

La persona adulta aprèn una segona o tercera llengua a partir dels recursos que coneix i, d'aquesta manera, estableix paral·lelismes que l'ajuden en el procés d'aprenentatge d'una altra llengua. D'altra banda, la persona adulta que inicia l'aprenentatge d'una llengua estrangera mostra un alt grau de motivació que sovint compensa les dificultats en la capacitat de comprensió auditiva i la imitació dels sons, el ritme i la entonació de la nova llengua.

La introducció de la llengua estrangera ha de repercutir en la millora de la capacitat comunicativa de l'alumnat adult.

En l'ensenyament-aprenentatge d'una llengua, els continguts són sempre acumulatius i, per tant, els continguts del primer nivell s'amplien en el segon nivell i així successivament.

L'edat d'inici de l'aprenentatge d'una llengua estrangera és un element a tenir en compte:

si bé és cert que en edats primerenques existeix més facilitat des del punt de vista fonètic (pronunciació de nous sons, entonació, ritme, i altres), s'ha de destacar que, en general, l'alumnat adult dedica molt de temps al treball individual i aquest fet l'ajuda a aprendre més de pressa.

Aquest currículum s'ha elaborat dins el marc de la teoria sociocultural, la qual afegeix a les teories constructivistes la interacció, com a element fonamental per a la formació en llengües. Saber una llengua va més enllà de dominar sons, gramàtica i vocabulari i tenir la capacitat de comunicar-se en aquell idioma; els i les aprenents han de saber com processar tota la informació i utilitzar-la de la millor manera per a cada situació.

L'enfocament metodològic ha de ser comunicatiu i ha de preveure, òbviament, els diferents perfils d'aprenentatge de l'alumnat. Amb tot, el Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües estableix les bases teòriques i facilita eines metodològiques necessàries per tal de completar les mancances del mètode anomenat comunicatiu. Amb aquesta finalitat, enuncia una proposta metodològica coherent i adopta un enfocament orientat a l'acció. Els qui usen i aprenen llengües es consideren "agents socials", és a dir, "membres d'una societat que tenen unes tasques a accomplir en unes circumstàncies i en un entorn determinats, i en un camp d'acció concret". Per tant, l'ensenyament/aprenentatge de la llengua s'ha de basar en tasques. Aquesta perspectiva té en

compte totes les capacitats, coneixements i necessitats de les persones usuàries/aprenents. Les persones adultes posseeixen competències generals de coneixements i habilitats que s'han de tenir en compte i caldrà saber treure'n profit per tal d'assolir les competències lingüístiques comunicatives de la llengua estrangera que han decidit aprendre.

L'adquisició i el domini de la pronunciació s'ha de plantejar, en principi, com un objectiu mínim d'intel·ligibilitat, és a dir, aquella que permet entendre a l'alumne/a adult/a sense dificultat en situacions comunicatives senzilles.

Això implica que el nivell comunicatiu ha d'estar per sobre, en aquest cas, del nivell lingüístic. Malgrat que l'aprenentatge de la fonètica apareix com un escull important per a la persona adulta, cal que el professorat i l'alumnat es recolzi, de bon principi, en la llengua oral i no pas, com de vegades succeeix, en la llengua escrita.

Una bona competència comunicativa aplega no solament els aspectes sintàctics, morfològics i lèxics de la llengua, sinó també el domini mínim dels aspectes fonètics i prosòdics.

Cal diversificar els elements de comunicació oral entre professorat i alumnat mitjançant:

- La pluralitat de tècniques i modalitats de treball oral (treball cooperatiu, treball en petit grup, treball individual mitjançant exposicions, treball en gran grup mitjançant debats, treball autònom mitjançant audicions i gravacions de les produccions pròpies, i altres).

- La interacció i l'ús de la llengua estrangera (sobretot per part del professorat) dins l'aula, atès que aquesta és un context real i autèntic que ofereix moltes possibilitats d'usar la llengua per a moltes relacions socials i situacions de comunicació interpersonal que no formen part directa de la planificació didàctica. L'alumnat acceptarà ben aviat la llengua estrangera com a eina de comunicació natural i anirà superant actituds d'inhibició habituals en les persones adultes que s'inicien en l'aprenentatge d'una llengua estrangera.

-L'ús de materials diversos en suports variats: documents orals, audiovisuals, tant a partir de l'ús de documents autèntics (ús didàctic dels mitjans de comunicació) com de materials didàctics especialment dissenyats per al nivell bàsic, i altres.

2.1 Curs de llengua anglesa de nivell inicial

a) *Presentació*

Els destinataris d'aquest curs són persones adultes d'edats diferents, amb un bagatge de coneixements educatius i de nivell cultural heterogeni.

L'alumnat aprenent del curs de llengua anglesa de nivell inicial són persones amb total desconeixement de la llengua anglesa.

La interacció ens ajuda a aprendre, ja que l'aprenentatge d'una llengua és un acte comunicatiu.

Compartir els propis coneixements amb els altres ens ajudarà en la construcció de coneixement nou. L'ús de l'ordinador i les TIC afavoreix un aprenentatge efectiu de la llengua estrangera, perquè qui aprèn es troba exposat a un entorn molt ric en informació i interaccions, en el qual es veu immers.

b) *Durada*: 90 hores

c) *La finalitat* global d'aquest curs és posar en contacte les persones adultes en un procés d'inici d'aprenentatge de la llengua anglesa.

d) *Objectius generals*

1. Iniciar el procés d'aprenentatge oral de les habilitats comunicatives en llengua anglesa.
2. Reconèixer la importància que té el coneixement d'una llengua estrangera en un món multicultural i plurilingüe.
3. Fomentar l'autonomia de l'alumne/a.
4. Assolir un nivell inicial de comunicació que permeti a l'alumne/a d'entendre's i expressar-se en anglès.
5. Promoure l'interès per l'ús dels recursos tecnològics com a mitjà de comunicació i de recerca d'informació.

e) *Objectius terminals*

En finalitzar el curs l'alumnat haurà de demostrar l'assoliment dels objectius següents:

1. Donar i demanar informació personal (nom, nacionalitat, adreça, telèfon, edat, família i feina).
2. Conèixer i pronunciar els sons de la llengua anglesa estàndard.
3. Utilitzar el vocabulari i les estructures lingüístiques treballades.
4. Memoritzar i reproduir textos breus.
5. Comprendre i produir les expressions de salutació, presentació i comiat.

6. Cooperar amb els companys de classe en la creació de situacions comunicatives.

7. Pronunciar i utilitzar l'alfabet per lletrejar paraules.

Distingir síl·labes tòniques.

8. Expressar els gustos i les preferències.

f) Continguts procedimentals

1. Comprensió de missatges orals senzills amb estructures comunicatives mínimes i dirigides.

2. Lectura i redacció de textos quotidians: el missatge de correu electrònic, la postal.

3. Descripció oral i escrita de persones, coses i llocs.

4. Comprensió essencial de la informació més bàsica d'un anunci de premsa: publicitari i de feina.

5. Producció de missatges orals senzills amb estructures comunicatives mínimes i dirigides (converses al carrer, converses a la botiga i recerca d'informació).

6. Assimilació i reproducció del vocabulari bàsic dels temes treballats.

7. Producció de preguntes i respostes orals per demostrar la comprensió d'una situació concreta.

8. Expressió oral i escrita dels gustos i les preferències (alimentació i lleure).

g) *Continguts conceptuals*

1. Les funcions comunicatives bàsiques i el lèxic necessari sobre:

Presentació i identificació personal

Salutacions i comiats

Expressions de cortesia

Els nombres de l'1 al 1000

L'entorn urbà i la llar, la família (membres familiars i parentesc), les parts de la llar, la roba i la indumentària, els colors, activitats quotidianes (l'hora, els àpats, els aliments, les begudes, les parts del dia, els dies de la setmana, els mesos de l'any, el temps), les activitats de lleure, els transports, els serveis, la feina, els estudis, les botigues i els preus.

2. Les categories gramaticals

-Verbs d'ús freqüent

-Determinants

-Pronoms personals

-Substantius

-Adverbis afirmatius, negatius i interrogatius

-Els temps verbals: present simple i passat simple

-Preposicions i conjuncions

-Adjectius qualificatius: sobre la personalitat i l'aspecte físic, de descripció de llocs

3. L'ordre dels elements de la frase

h) *Continguts actitudinals*

1. Escoltar activament.
2. Superar la por de comunicar-se en llengua anglesa.
3. Interessar-se per entendre i produir enuncisats amb un mínim de correcció.
4. Interessar-se per repetir i pronunciar paraules noves.
5. Demostrar curiositat per altres alfabets diferents del propi.
6. Aprendre a treballar de manera autònoma i cooperativa.
7. Aprendre a avaluar el propi procés d'aprenentatge: reconeixement de les mancances i dels objectius a assolir.
8. Valorar el coneixement de la llengua anglesa per a la millora professional i personal.

L'avaluació

- L'avaluació és un element integrat en el procés formatiu i és el mitjà per obtenir informació sobre l'acció educativa, formular judicis i prendre decisions, i ha de servir per diagnosticar, orientar, regular, reelaborar i construir coneixements i actituds al llarg del procés d'ensenyament-aprenentatge.

- L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat ha de ser contínua i integradora, amb observació i informació sobre el seu progrés. Durant el procés s'estableixen tres moments: una avaluació inicial amb caràcter diagnòstic i motivador, per conèixer el bagatge cultural de l'alumnat i poder-lo orientar i dissenyar-ne l'itinerari formatiu; una avaluació formativa i formadora, que es realitzarà durant tot el procés d'aprenentatge, amb una funció reguladora, i una avaluació sumativa, que es dóna en l'última fase d'estructuració de nous coneixements, amb una funció de síntesi i valoració d'aprenentatges i processos.
- Com a conseqüència del procés d'avaluació s'han d'establir les mesures curriculars i organitzatives necessàries per atendre la diversitat de l'alumnat i els seus ritmes d'aprenentatge.